

DULA II

I. Umění 16. století: umění dobývání a kolonizace

Osnova kurzu

- **22.2** – Umění 16. století: umění dobývání a kolonizace
- **1.3** – Počátky koloniálního umění
- **8.3** – Koloniální umění: latinskoamerické baroko
- **15.3** – Brazilské baroko: „barroco mineiro“
- **22.3** – Umění 19. století, „století nezávislosti“
- **29.3** – Umění konce 19. století
- **5.4** – Umění první poloviny 20. století: mexický muralismus a jeho vliv v LA
- **12.4** – Umění první poloviny 20. století: evropský modernismus a avantgarda
- **19.4** – Ženy v umění Latinské Ameriky
- **26.4** – Umění druhé poloviny 20. století
- **3.5** – Postmoderna
- **10.5** – Současné umění

Požadavky kurzu

- Docházka 70 %
- **Prezentace** v PowerPointu:
 - Cíl: představit jedno umělecké dílo
 - návod v moodlu
 - Soupis témat rovněž v moodlu
 - Zároveň je možné představit umělecké dílo dle vlastního výběru
- Kód kurzu: AIH520040
- Vypracovat **slovníček pojmů**
- Účast na **exkurzi?**

Periodizace/důležitá data pro dějiny umění Latinské Ameriky 16. století

- Objevení Ameriky: kdo, kdy, kde?
- Objevení pevninské Ameriky
- Založení místokrálovství: jaká, kdy a kde
- Založení generálních kapitanátů
- Christianizace domorodého obyvatelstva: kdo, začátek a konec
- Sekularizace LA církve

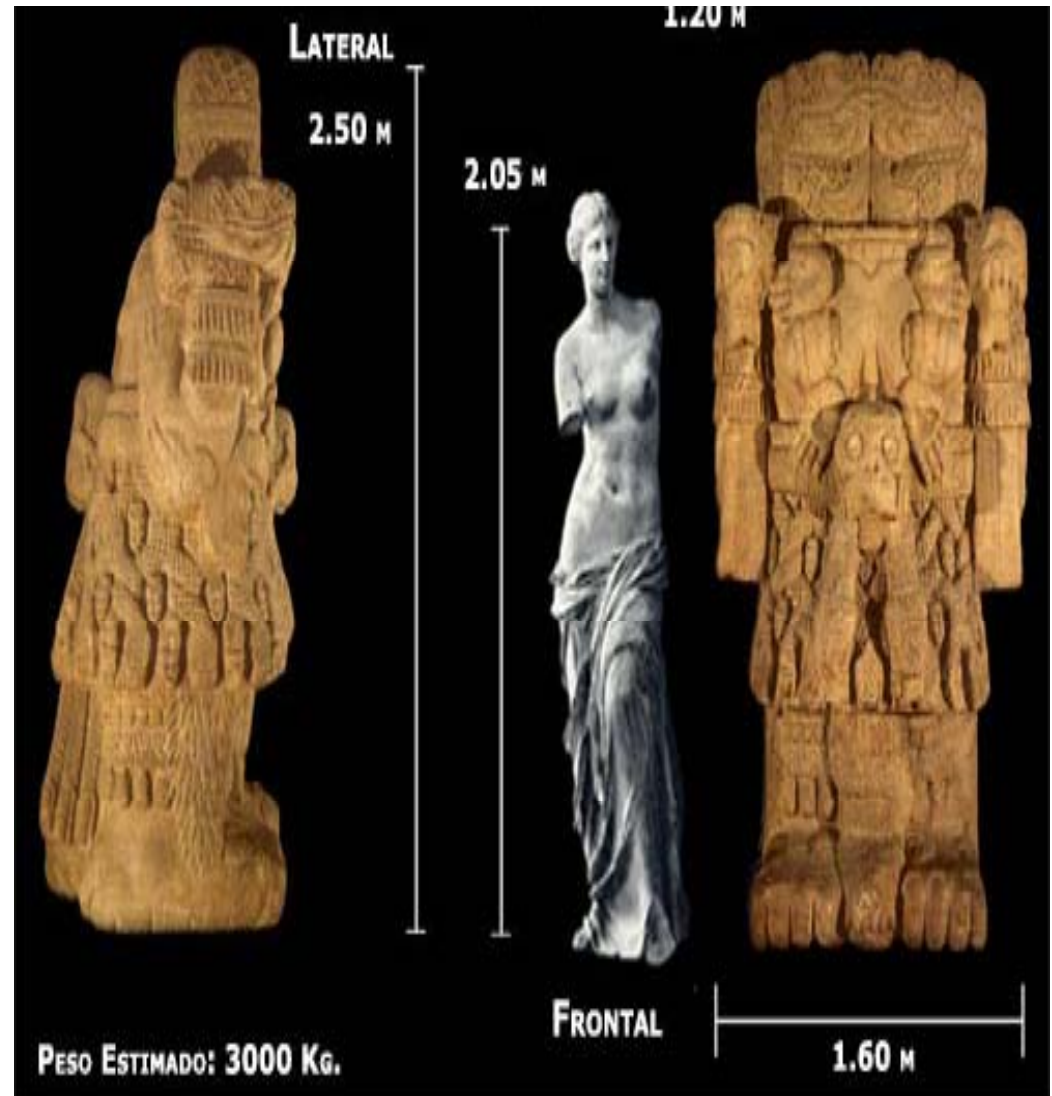
Evropské/Americké umění

- Evropské umění 16. století: aristokratické /americké umění: lidové
- Podnebí a zeměpisné podmínky ≈ stylistické rozdíly v americkém koloniálním umění:
 - Bližší vztah mezi pobřežními městy a mateřskou kulturou
 - Vnitrozemí – vzrůstající mestický charakter/Quito (enkláva šp. vlivu)
 - Peru – Lima (španělské umění)/vysokohorské oblasti v okolí jezera Titicaca (řada různých vlivů)
 - Brazílie – port. Vliv je patrný na pobřeží (Bahía a Pernambuco)/vnitrozemí výrazný brazilský charakter (Minas Gerais)
 - MA a Peru: stavební dělníci I či mesticové (řada zedníků se vyučila ještě v předkolumbovských dobách, např. Zapotékové či Aymarové), Brazílie: černoši a mulati
 - V dekoru v int i ext se objevuje domorodá flora a fauna, jakož i samotní Indiáni, Důraz na ornament a plošnost/pro Evropu je typická plasticita
 - Paraguay, tropické oblasti v Bolívii (stavba začíná od střechy)
 - Mexiko, např. Zacatecas (tmavý kámen)/Peru, např. Arequipa (bílý kámen)
 - Střední Amerika, Venezuela (nadměrná vlhkost rychle poškozují např. štuk, vymývá barvy)
 - Barva ≈ nadmořská výška, teplota:
 - Tropy – bujará příroda překypující živými barvami → převládá bílá
 - Pouštní oblasti postrádající barvy → v umění převládají živé barvy

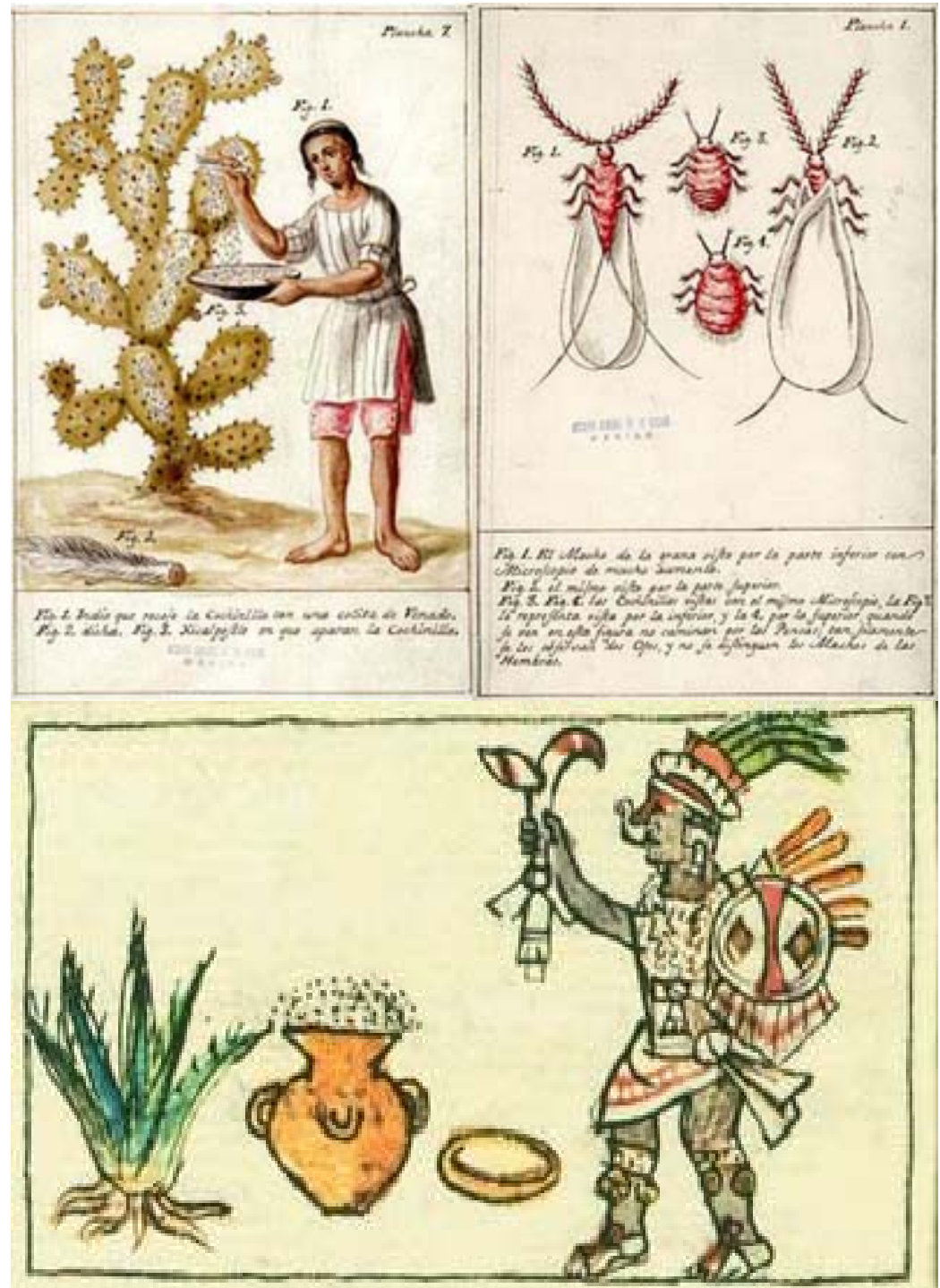

Španělé a jejich postoj k předkolumbovskému umění

- Španělští kronikáři si stěžují, že předkolumbovské umění je ošklivé
 - Předkolumbovský koncept krásy není spojen s realitou, ale s božstvím: indiánští umělci neusilují o vystihnutí krásy, ale podstaty božství – nadlidská краса, mystický vjem, dílo je tím hezčí, čím více je vzdálené od podoby s lidským světem a tělem (viditelné → vulgární)
 - Evropští umělci usilují o reprodukci reality skrze smysly

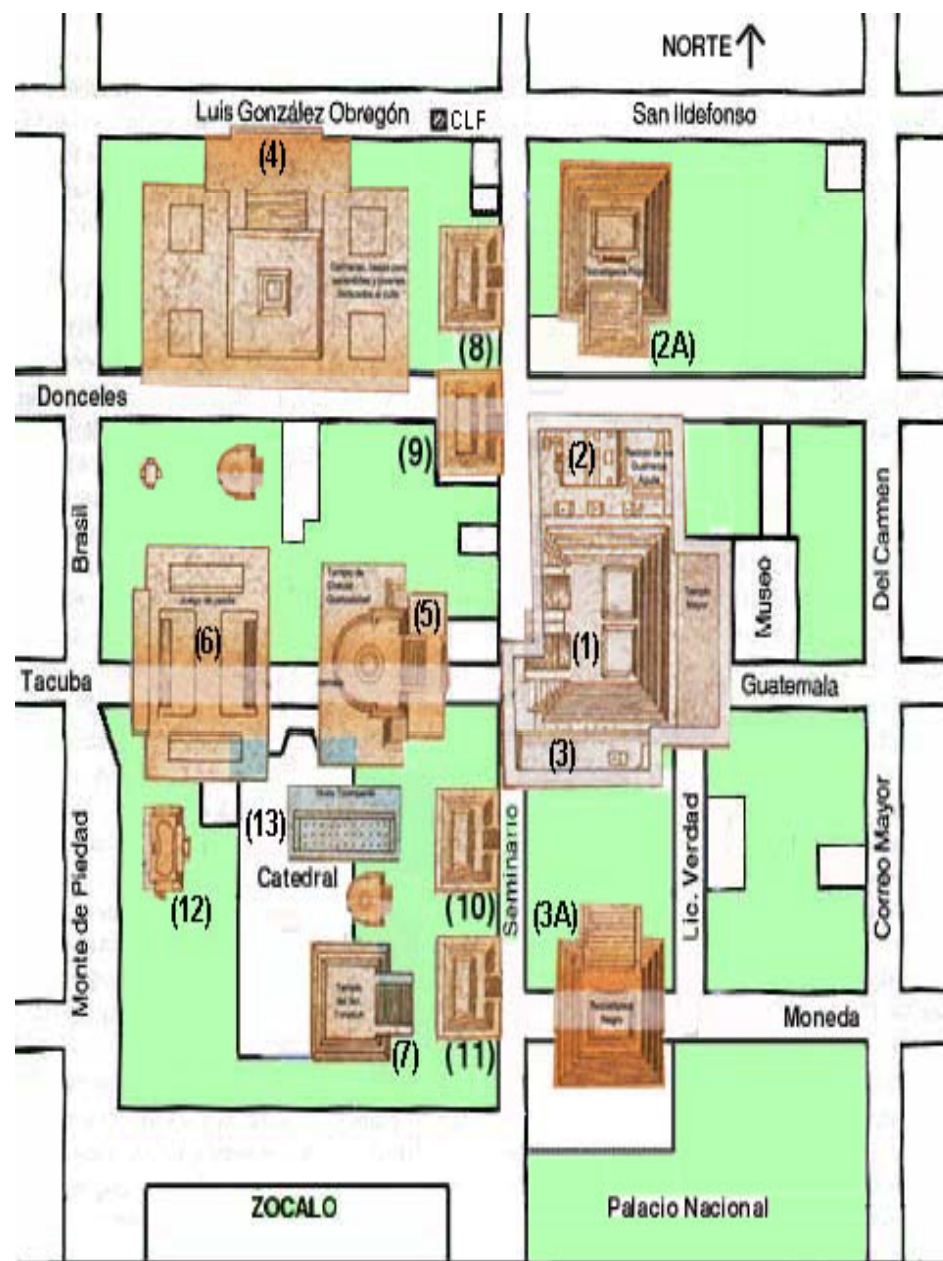

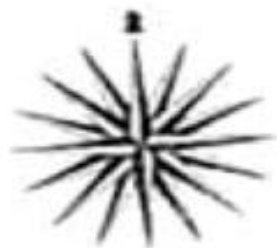
- Evropští umělci využili málo prvků z indiánského umění:
 - zcela odlišný koncept umění
 - Stavební techniky (zemětřesení, bažinatá podloží) aj. prostředky (mořidla z *maguey*, barviva jako např. *cochenilla*)

Urbanismus – zakládání měst v 16. století

- Ciudad de México:
 - 1519-1521 dobývání Ař a hlavního města Tenochtitlanu
 - 1521 založeno
 - 1538 nařizuje se demolice posledních předkolumbovských staveb v T a začíná výstavba nového hlavního města México
 - Místokrál Antonio de Mendoza nařizuje, aby nové město bylo postaveno na šachovnicovém půdorysu, se dvěma hlavními komunikacemi a náměstím
 - Na tomto základě byla postavena řada dalších měst
- Města evropského typu: centra politického a hospodářského života se strategickým významem:
 - Antequera (1521, dnes Oaxaca)
 - Villa Real, hoy San Cristóbal de las Casas, (1528)
 - Puebla (1531)
 - Querétaro (1532)
 - Pátzcuaro (1534)
 - Valladolid (v současnosti Morelia 1541)
 - Mérida (1542)
- /Hornická města :
 - Taxco (1534)
 - Zacatecas (1548)
 - Guanajuato (1557)
- /Přístavy – komunikace se Š či na V obchod s Asií přes Filipíny:
 - Veracruz
 - Campeche
 - Acapulco

Santiago
Tlatelolco

Santa María
la Redonda

San Sebastián

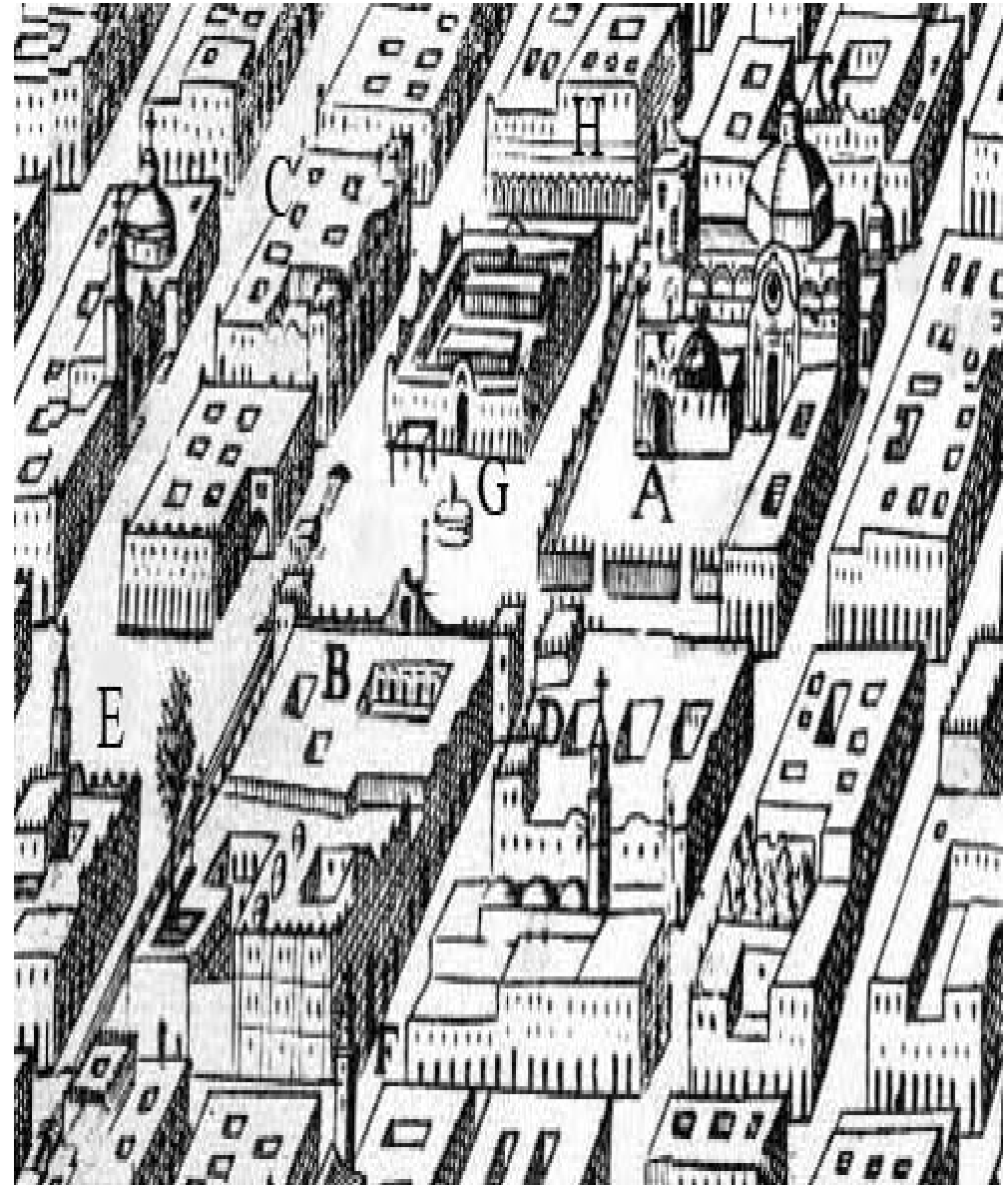
Santa Cruz
y Soledad

San Pablo

San José

Podoba prvních amerických měst

- Hlavní náměstí (zpravidla „Plaza de Armas“) slouží jako politické a společenské centrum, v jeho okolí se tedy nachází:
 - Katedrála (náboženská moc)
 - Radnice (politická moc)
 - „casa de los naturales“ pro „caciques“
- Plán města založený na šachovnicovém půdorysu – lineární a pravoúhlé uspořádání ulic, pozemky o pravidelné výměře
 - /města vybudovaná na nerovném terénu (Guanajuato, Zacatecas, Pachuca , Taxco)

Sancti Miguel Tepeyac Tabozona

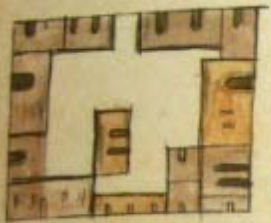
Angelos de M.

TOLLAN. CHOLVLA.

Sancti Andree Cebrenas

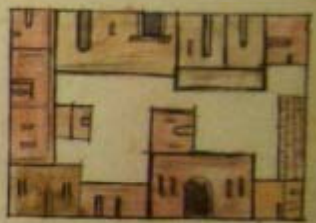
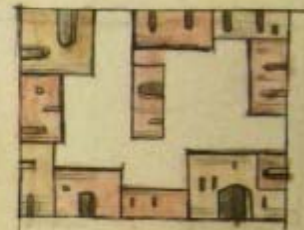

Cabila.

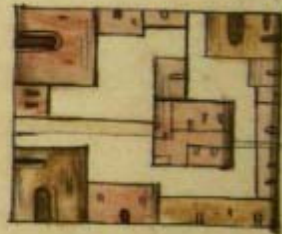
Antea yolefia

CIVDAD. S. GABRI. EL

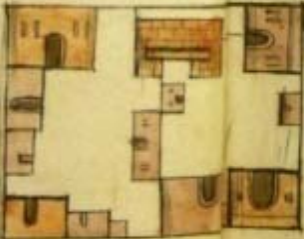
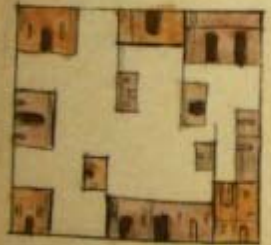
De cholola

Sancti Jacobi Tabozona

Sancti Pablo Tabozona

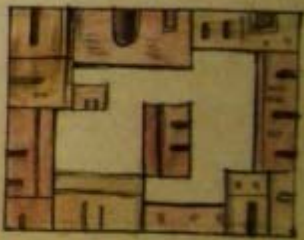

Maxatlan Tancuzco.

Donna Maria de Yucatan

Aspellawaban. obli.

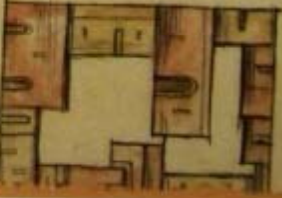

Sancti Joannis Calte

Sancti Joannis de Tancuzco

Maxatlan obli.

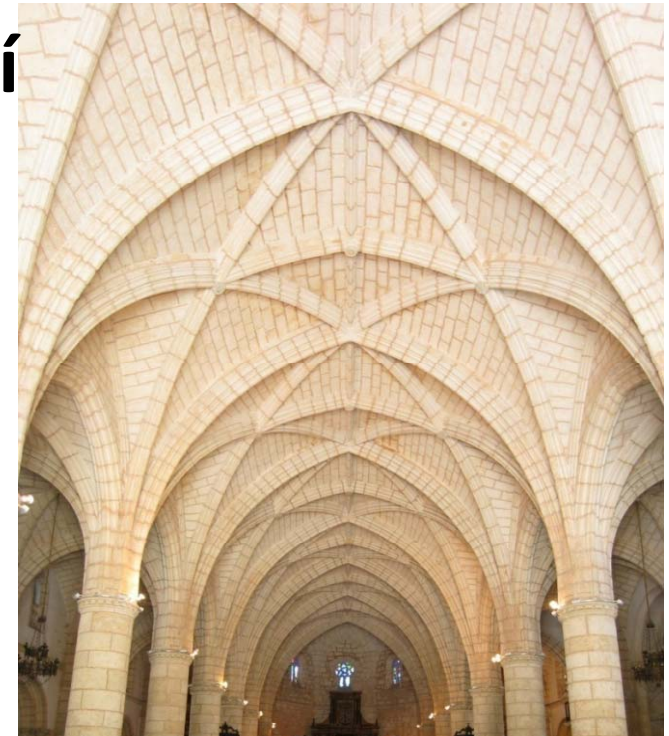
Sancta Maria Cebrenas

Umění v době conquisty: architektura

- V Americe se v době conquisty mísí několik slohů:
 - **Renesance:** průčelí (sloupy a pilíře klasických řádů, oblouk, frontony)
 - **Platereskí styl** (směs gotiky a renesance s arabské dekorativní prvky), Mexiko, Brazílie, méně v Kolumbii a Peru
 - **Mudéjárský styl** (užití cihly, maurský oblouk, alfiz, bohatě vyřezávané dřevěné stropy)
 - **Gotika:** lomený oblouk, klenby (křížová, hvězdová), chrliče
 - **Románský sloh:** silné zdi s opěrnými pilíři, ústupkový portál (tympanon s reliéfem a archivolta)
 - **Arte tequitqui /indiánsko-křesťanské umění:** plošnost, indiánská symbolika a glyfy
- „slohový anachronismus“
- **Stavebníci:**
 - Conquistadoři
 - Církev, zpočátku řádová, později světská
- **Stavitelé a architekti:**
 - Využití indiánské pracovní síly a technik
 - stavitelé samouci (zjm. mniši)

Hispaniola - první koloniální umění

- Umění odráží iberské vzory
- Nejstarší katedrála a zároveň stavba v platereskním stylu v LA, *1512
- Stavitel: **Rodrigo de Liendo**
- Stavebníci: 1512 biskup García Padilla, od roku 1519 biskup Alejandro Geraldini

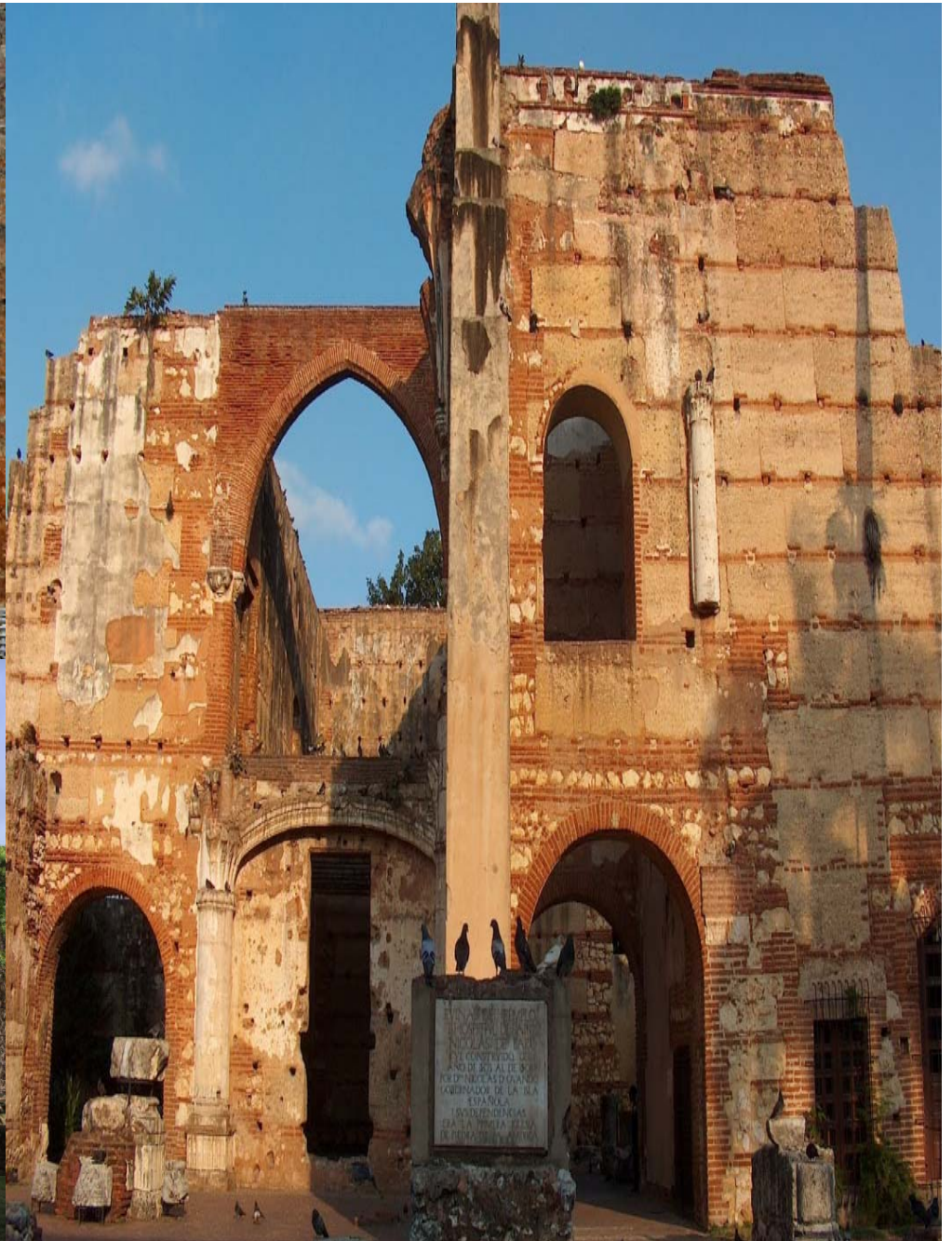
Př. *Katedrála Santo Domingo*, Santo Domingo, Dominikánská republika.

Př. Zřícenina kostela sv. Františka. Santo Domingo, Dominikánská republika.

Př. Zřícenina Špitálu Sv. Mikuláše z Bari, Santo Domingo, Dominikánská republika..

Světská architektura – „Kolumbův palác“

- Palácová architektura:
 - Dvojpodlažní
 - Vzor italských vil (architekt Jacopo Sansovino, vila Medicea v Carregi; vila Garzoni v Pontescale; architekt, Baldassarre Peruzzi, vila Farnesina v Poggio Reale)
- Kolumbův palác (zvaný též Alcázar či Casa del Almirante)
 - Po roce 1510
 - Pro potřeby dvora

Městská zástavba

- Paláce a domy
 - Vycházejí ze španělské středověké tradice (G a M vlivy)
- Casa del Cordón (1503)
 - První kamenný dům Ameriky
 - Majitel Francisco de Garay

Umění Espaňoly

- První polovina 16. století:
 - centrum evropské umělecké produkce
 - sochařství a řezbářství, ale také zlatnictví a řemeslná výroba
 - Př. Sochařská výzdoba Casa de Medallones (po roce 1540)
- Od druhé poloviny 16. století: úpadek
 - Nájezd Fracise Drakea

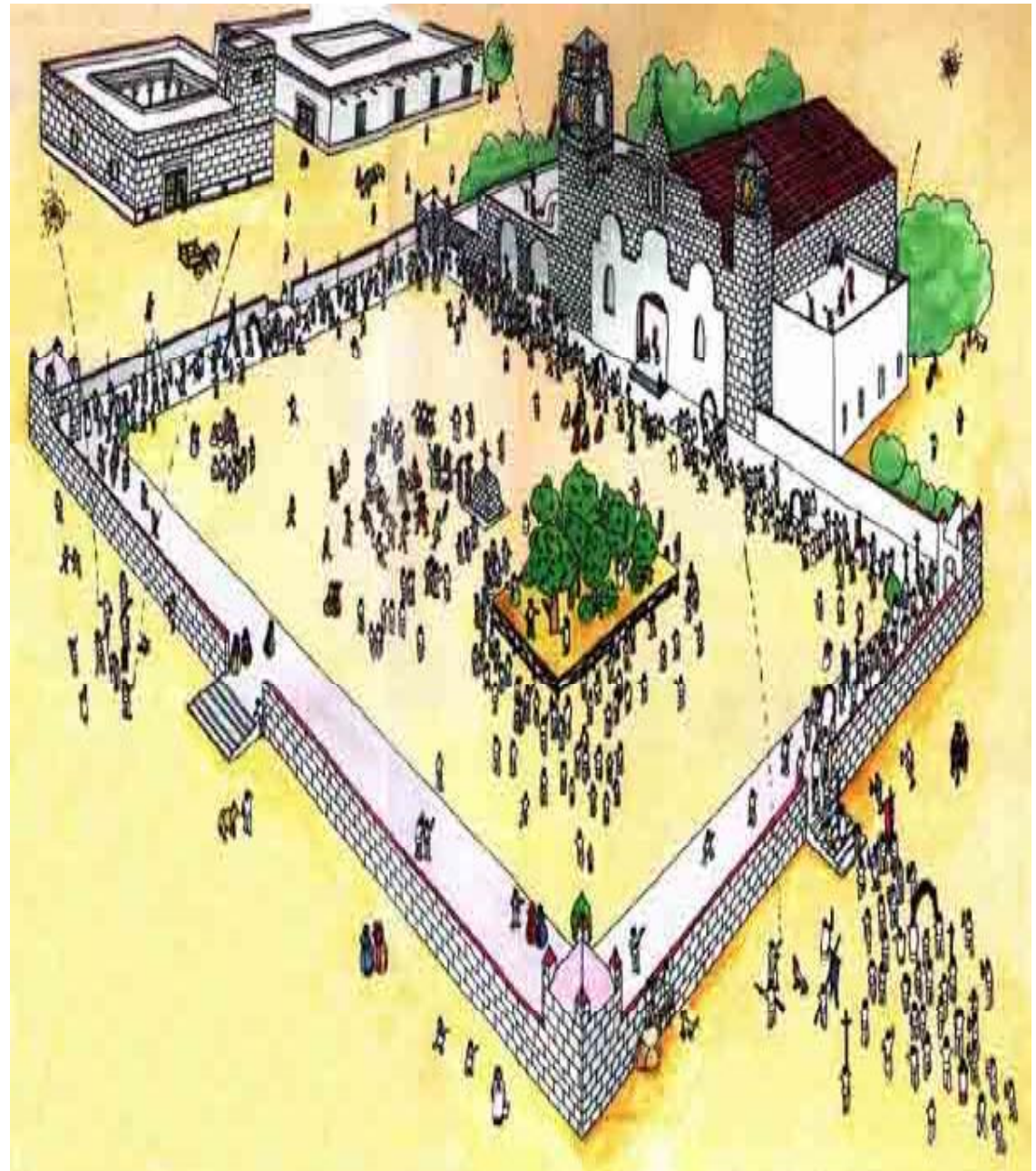
Klášterní architektura

- Charakteristická pro NŠ 16. století.
- Stavebník: Řádová církev:
 - Evangelizace I
 - 1524: Františkáni
 - 1526: Augustiniáni
 - 1533: dominikáni
- Klášterní architektura, požadavky:
 - Duchovní život řádu
 - Evangelizace I
 - Přítomnost na I území
- Návrat ke Gotickým formám:
 - Velké jednolodní kostely zaklenuté gotickou klenbou
 - Opevněné kostely (char. pro iberský poloostrov v období středověku)
 - Dílčí prvky (chrliče, okna)

Prvky klášterní architektury

- „Traza moderada“ ≈ první místokrál Don Antonio Mendoza a Svatá Unie
- Klášter:
 - Atrium obehnané zdí:
 - 4 procesní kaple
 - 1 otevřená kaple
 - Atriový kříž
 - Klášterní/konventní kostel (obvykle jednolodní s gotickou klenbou)
 - Klášter: dvě podlaží okolo rajske zahrady, křížová chodba a jednotlivé místnosti (cely, refektář atp.)
 - Sad
- Charakteristiky:
 - Espadaña, opevnění

Atrium

- Rozsáhlý, zdí obehnaný, prostor o pravidelném půdorysu. Zpravidla leží v prostoru před klášterem, v rozích atria se nacházejí procesní kaple a v jeho středu kamenný kříž. Do atria zpravidla vedly tři brány, dvě boční a jedna hlavní. Zpravidla navazuje na náměstí.

Otevřená kaple

- Stavba stojící v hlavní ose atria , jež je svým čelem otevřena do prostoru atria.

Procesní kaple

- Čtyři menší kaple obdélníkového či čtvercového půdorysu, které se nacházejí v rozích atria, do jehož prostoru se otevírají arkádami. Tyto kaple často oplývají bohatou sochařskou výzdobou, v jejich interiéru se nachází malý kamenný oltář a vnitřní stěny bývají zdobeny nástěnnou malbou.

Atriový kříž

- kamenný kříž, jenž stál zpravidla uprostřed atria, a to v ose hlavního vchodu a klášterního kostela či otevřené kaple. Výjimečně může stát vně atria či v rajské zahradě.

Klášterní kostel

Uzavřený prostor
určený ke křesťanské
liturgii.

Klášter

Zpravidla 2 podlaží.
Křížová chodba (ambit)
okolo rajske zahrady.
Obytné a obslužné
místnosti. Dále sad a
zahrada. Uzavřený
prosto, do něhož se
vstupuje branou.

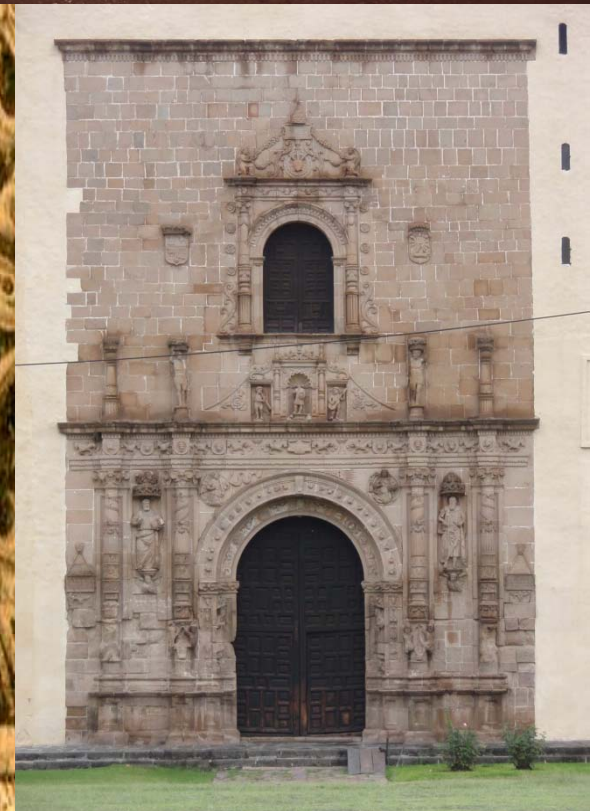
Františkánské kláštery

- Františkánský slib chudoby a prostoty se projevuje i v architektuře:
 - Jednoduchá architektura i dekor
 - Převažuje sochařská výzdoba
 - Opevnění
- Charakteristické prvky:
 - Symbolika řádu (erb, kordón)
- Příklady:
 - San Miguel en Huejotzingo, Puebla
 - San Gabriel en Cholula, Puebla
 - San Andrés en Calpán, Puebla

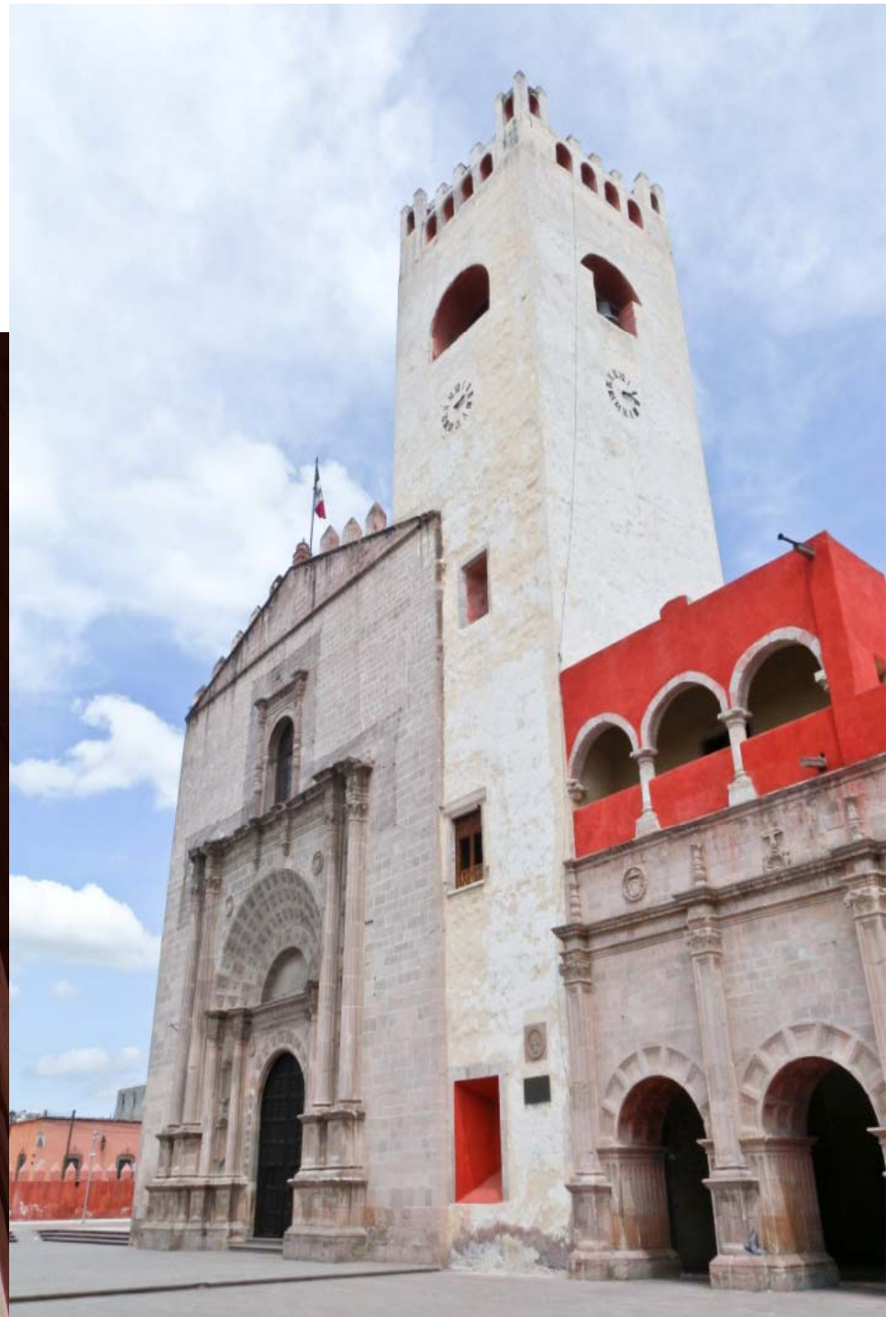
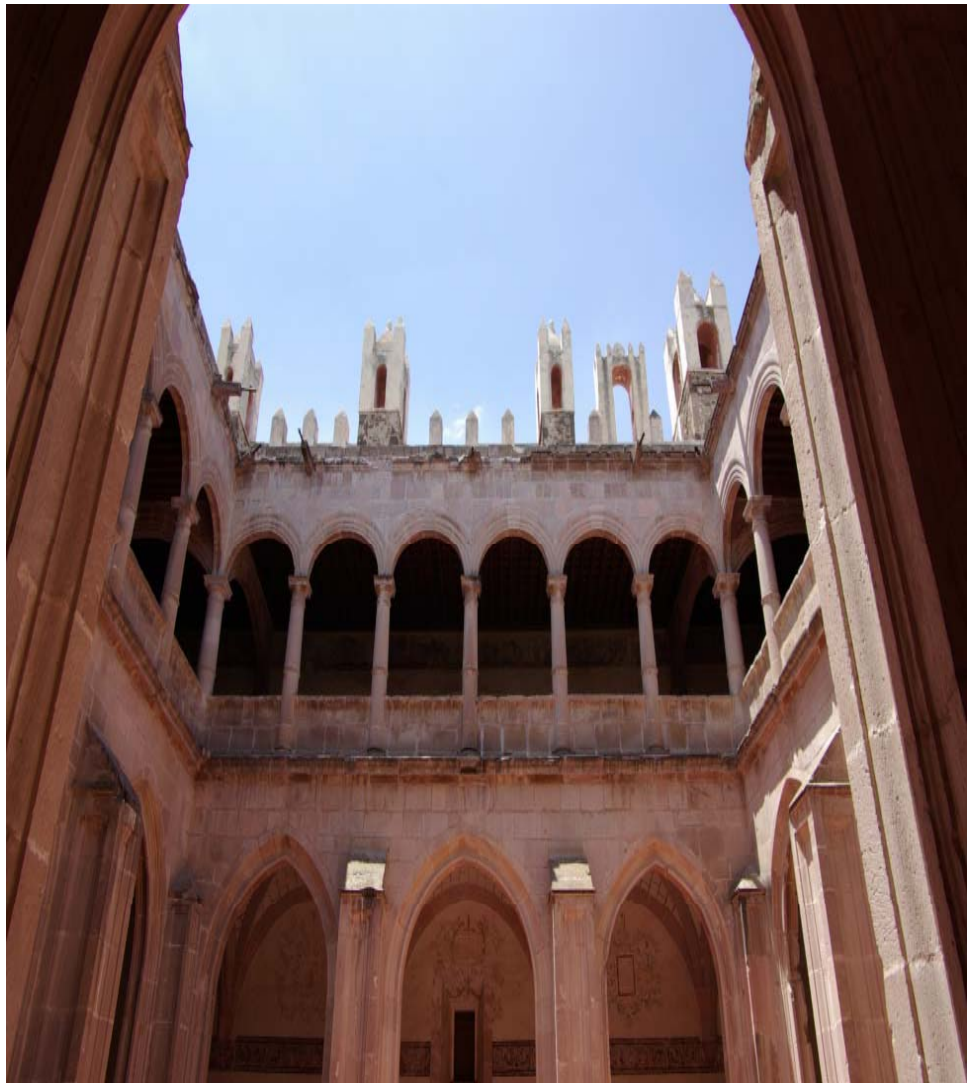

Augustiniánské kláštery

- A nemají slib chudoby:
 - Důraz na dekor
 - Bohaté nástěnné malby
- Charakteristiky:
 - Portály v platereském stylu
 - Rozmanitost slohů a stylů (mudéjárský, platereský, renesanční, románský a gotický)
- Příklady:
 - San Agustín en Acolman, México
 - San Nicolás en Actopan, Hidalgo
 - San Juan Bautista en Yecapixtla, Morelos
- Největší a nejokázalejší
 - Acolman
 - Actopan
 - Cuitzeo

Př. Actopan, Hidalgo, Mexiko.

Dominikánské kláštery

- Charakteristika:
 - Půdorys klášterního kostela zpravidla není jednolodní jako u A a F, ale:
 - Transept (charakteristický pro pozdější 17. století)
 - Bazilikální půdorys
 - Boční kaple
 - Půdorys latinského kříže
 - Pilíře směrem do atria
- Oblast vlivu:
 - Oaxaca
 - Chiapas
- Příklady:
 - La Natividad de Nuestra Señora en Tepoztlán, Oaxaca
 - San Juan Bautista en Coixtlahuaca, Oaxaca
 - Santo Domingo en Yanhuitlán, Oaxaca

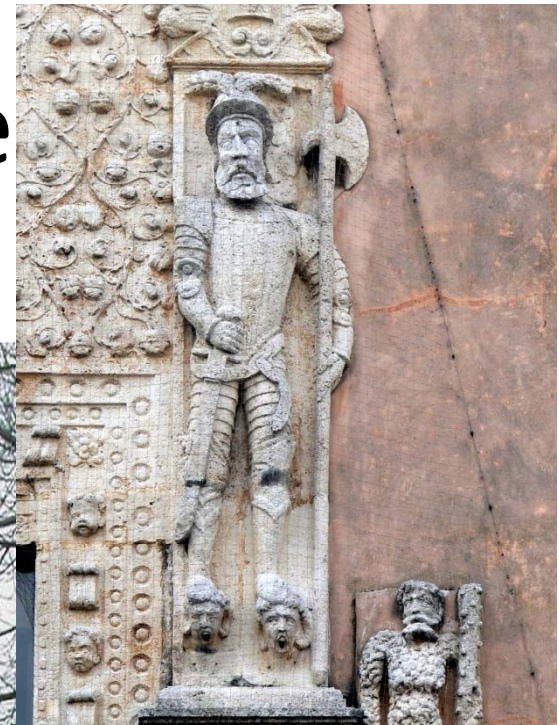
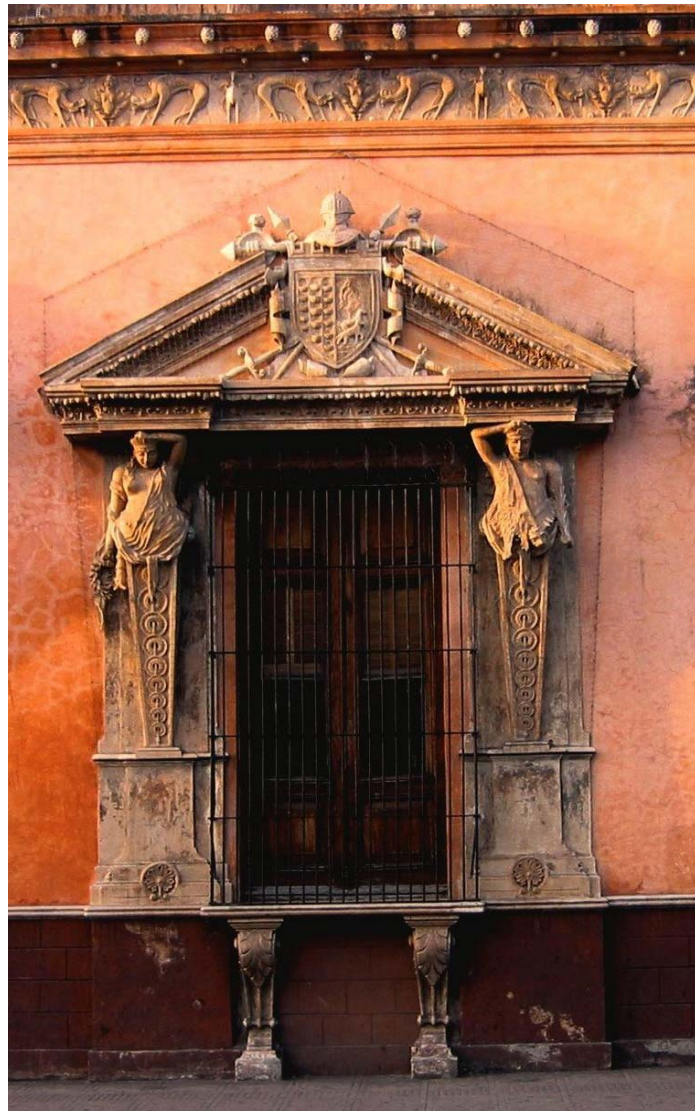

Př. Yanhuitlan, Oaxaca, Mexico.

Světská architektura - paláce

Př. Palác de Montejo. Mérida, Yucatán. 1542-1549.

Př. Casa del Deán. 1580. Puebla, Puebla, México.

CASA DEL DEAN
DON TOMAS DE LA PLAZA
Fracción primitiva que existe
de su construcción (siglo XVI) La
reconstrucción exterior e interior
se hizo bajo el asesoramiento téc-
nico de la Dirección de Monumentos
Coloniales. (INAH) 1955

Vojenská architektura

- Pevnosti ve městech:
 - Zpravidla je stavěli první conquistadoři, aby se bránili před případným atakem jak ze strany domorodců, tak rivalů
- Pobřežní pevnosti:
 - Obranný systém Mexického zálivu a tichomořského pobřeží
 - Účel opevnění:
 - Klást co největší počet překážek nepříteli a zdržet tak jeho útok
 - Ubránit území v malém počtu vojáků

Př. Palác Hernána Cortése, Cuernavaca.

Pobřežní pevnosti

- Stavby nacházející se v pobřežních oblastech, které sloužily k obraně před útoky z moře (piráti)
- Sestávají z:
 - Pevnost
 - Obranné/pevnostní prvky (příkop, hradby, baterie atp.)
 - Bastionové pevnosti (opevnění ve tvaru pěticípé hvězdy)

Př. Pevnost de San Juan de Ulúa, Veracruz.
1535.

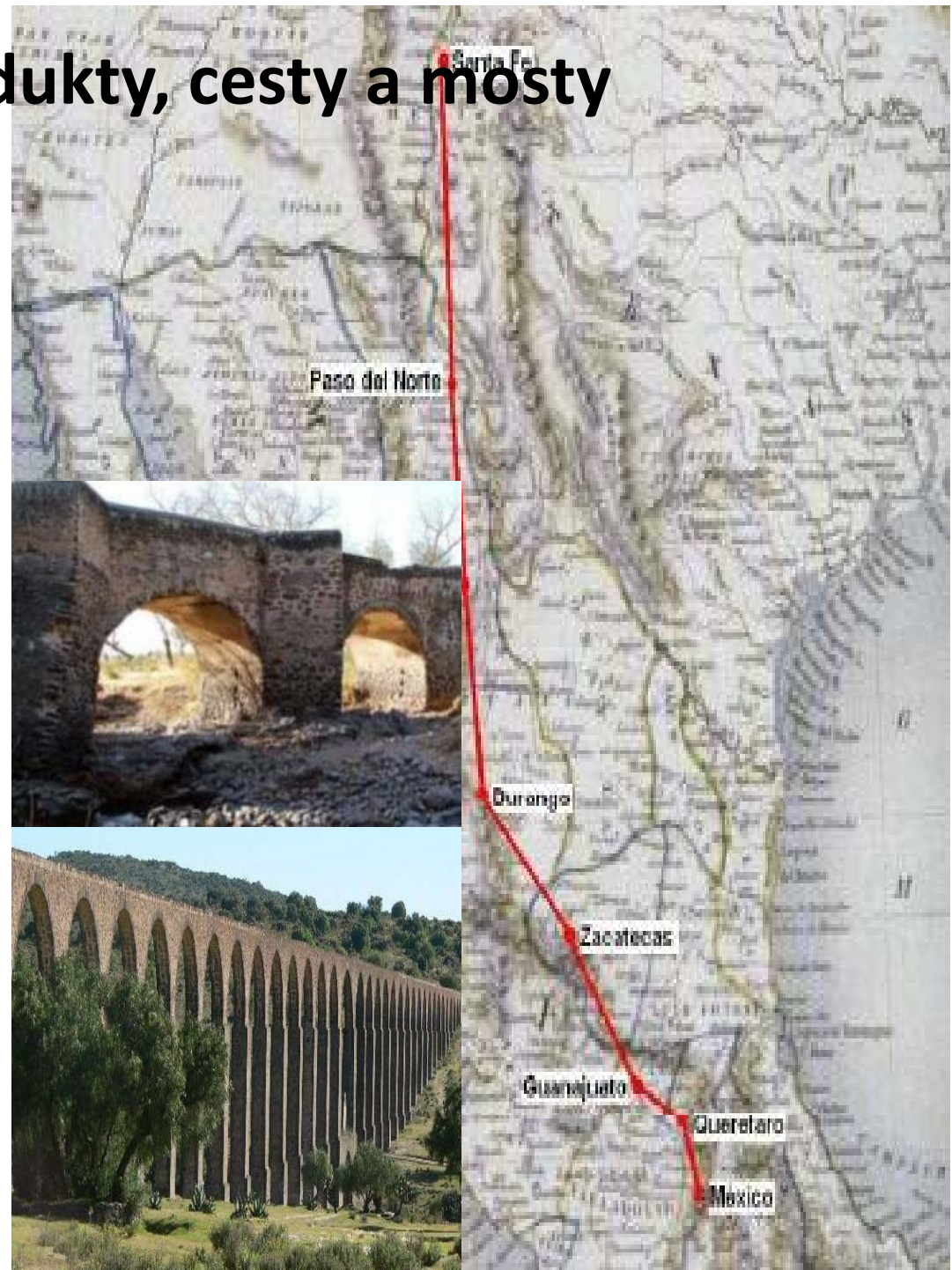

Technické stavby: akvadukty, cesty a mosty

- **Akvadukty:**
 - Přivádějí pitnou vodu z hor do měst
 - Acueducto de Santa Fé, México
 - Acueducto de Morelia
- **Mosty**
- **Komunikace - zejm. tzv. královské cesty:**
 - El Camino real de Tierra adentro z Mexika do Santa Fe, Nové Mexiko známá jako „stříbrná cesta“
 - Královská cesta (Y a Campeche) spojující koloniální města Méridu a Campeche
 - Královská cesta (Kuba), která spojovola pobřežní města Siboney, Cuba, Santiago de Cuba
 - Královská cesta v Chiapasu spojující koloniální města Chiapa de Corzo, Antigua Guatemala hl. město Generálního kapitanátu Guatemala)
 - Královská cesta v Panamě spojující město Panama a Portobelo

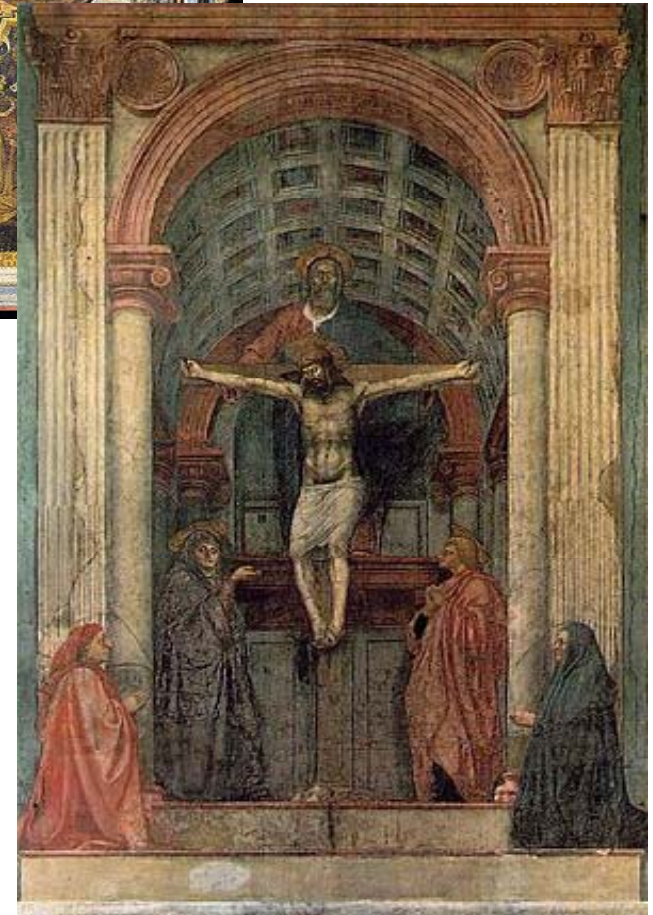
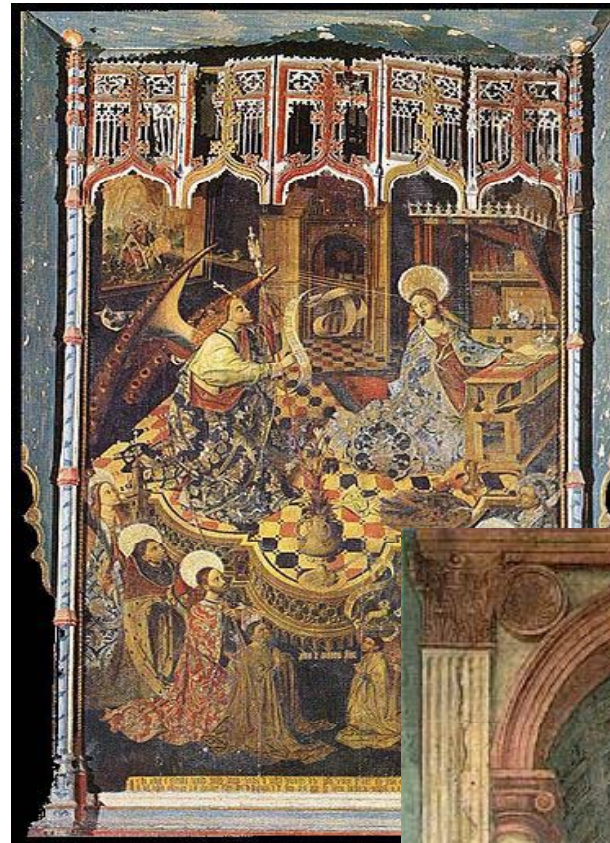
Př. Most Historie. San Juan del Río, Querétaro.

Př. Akvadukt otce Francisca de Tembleque. 1545. Hidalgo.

Malířství

- Spolu se Španěly přichází do Ameriky (zjm. do Mexika a Peru) evropské umění, především malba vlámská, italská a španělská:
 - **vlámská malba** (přesnost forem, realismus a zjm. důraz na detail, perfektní řemeslná technika), představitelé: bří Humberto a Jan Van Eyck (zakladatele školy), Rogerio Van der Weyden, Hans Memling
 - **španělská malba** (syrovost, dramatičnost, záliba ve štíhlých protáhlých formách a liniích, výrazných obrysech, zlatě, náboženský charakter, legendy), představitelé: Jaime Cabrera, Pedro de Córdoba
 - **Italská malba** (harmonie, symetrie), představitelé: Představitelé: Giotto, Duccio Di Buoninsegna, Masaccio (perspektiva, claroscuro), Paolo Ucello (malíř bitev), fra Filippo Lippi, Domenico Ghirlandio (realističtější) a Sandro Boticelli
- Do Ameriky se od počátku vozila řada průměrných evropských obrazů/obrazy velkých mistrů
 - Ovlivnily americkou představivost
 - Např. určené na výzdobu kostelů atp.
- Rytiny: velký vliv na podobu koloniálního umění, stálý příliv, vzor (kompozice, perspektiva, černobílé provedení)

Př. Pedro de Córdoba. *Zjevení Panně Marii*. 1475.

Př. *Svatá Trojice* (freska). Santa Maria Novella, Florencie.

Předkolumbovská tradice a techniky

- Malba: užité umění - různé užití: dekorace budov, výzdoba těla při rituálních příležitostech, písmo → velký význam v předkolumbovských kulturách
- Podklad: kámen, kůže (zjm. jelení - kodexy), papír (z maguey), látka (z bavlny, maguey a ixtle)
- Památky: z aztécké doby se jich dochovalo málo
 - Př. Nástěnné malby v Tizatlanu
 - Př. KodexyKultura Mayů vyniká malířským uměním (barvy, kompozice)
 - Př. Bonampak
 - Př. Kodexy
- Technika:
 - *al secco* (malba provedena na suchou omítku)
 - freska neboli *al fresco* (malba provedena na vlhkou omítku)
- Barvy: ze dřeva, rostlin a minerálů
- Způsob malby:
 - černou namalovaly obrysy, které plošně vyplnili barvami
 - neznali *claroscuro* → figury jsou plošné
 - ignorovali perspektivu
 - Zákon frontality → všechny lidské postavy jsou znázorněny z profilu a oči se zdají být znázorněny zepředu
 - karikatura zesměšňující postavy, sumarizace, stylizace
- Malba má náboženský význam :
 - symbolismus

Př. Tizatlan, Puebla.

Nástěnná malba 16. století

- Pro 16. století charakteristická, všechny kláštery v NŠ z 16. století
- Technika: většinou černobílá, freskami po it způsobu, i když to nebyly pravé fresky (až na Epazoyucan), ale jednoduché NM o několika barvách na základě kresby černou linkou, malovalo se na tenkou vrstvu sádry (enjarrado de yesa), vyleštěný a navlhčený povrch – absorpce barev, která pronikala zhruba do hloubky půl mm, zdá se, že se také používalo mořidlo ze šťávy nopálu, bezpochyby přežitků I
- Námět:
 - Pašijový cyklus
 - Mariánský cyklus
 - Hagiografický cyklus
 - Symbolika jednotlivých řádů (5 ran sv. Františka, srdce prostřelené šípy sv. Augustina a zkřížené lilie sv. Dominika)
 - Dekorativní pásy (groteska/a lo romano)
- Předlohy:
 - rytiny z E knih
- Indiánští umělci pod vedením misionářů – důležitá role řádové církve
- Nejkrásnější nástěnné malby:
 - Mexiko (kláštery v Acolmanu, Actopan, Tepeace a Huejotzingu)
 - v Dominikánské republice a ostatních antilských ostrovech
 - Střední a Jižní Amerika

př. Dekorativní prvky v Acolmanu a přední strana Confesionario Breve A. de Moliny

Indiánští umělci

- Velmi zruční a rychle se učili evropské řemeslné a umělecké techniky:
- Výuka uměleckých řemesel a technik: mniši (Pedro de Gante, Diego de Valadés, Jerónimo de Mendieta)
 - Škola San José de los Naturales v klášteře sv. F v M, **Pedro de Gante**
 - rozmach v pol. 16. stol., škola přetrvá po celé století a vyjde z ní řada umělců, na zač. 17. stol. Zaniká
- Indiánští umělci:
 - Marcos de Aquino (I jméno Cípac)
 - Juan de la Cruz
 - Crespillo
- I malíři pracovali zjm. ve službách conquistadorů a misionářů
 - Nedostatek evropských umělců a evropského umění k výzdobě paláců a kostelů

Př. Poslední soud a Kalvárie. Nástěnná malba v prvním patře kláštera v Acolmanu, Mexiko.

Cholula

Př. Mše sv. Řehoře, c. 1530.

a.

Actopan

Casa del Deán

- Jediná ukázka světské NM ze 16. století v Mexiku.
- 2 námětové okruhy:
 - *La sala de las Sybilas*
 - *La sala de los Triunfos*, na motivy básně Francesca Petrercci pojednávající o slabostech člověka v lásce, čase, cudnosti, smrti a slávě
- Indiánské prvky: černá linka, lokální flóra a fauna

Př. Virgen de Guadalupe de México

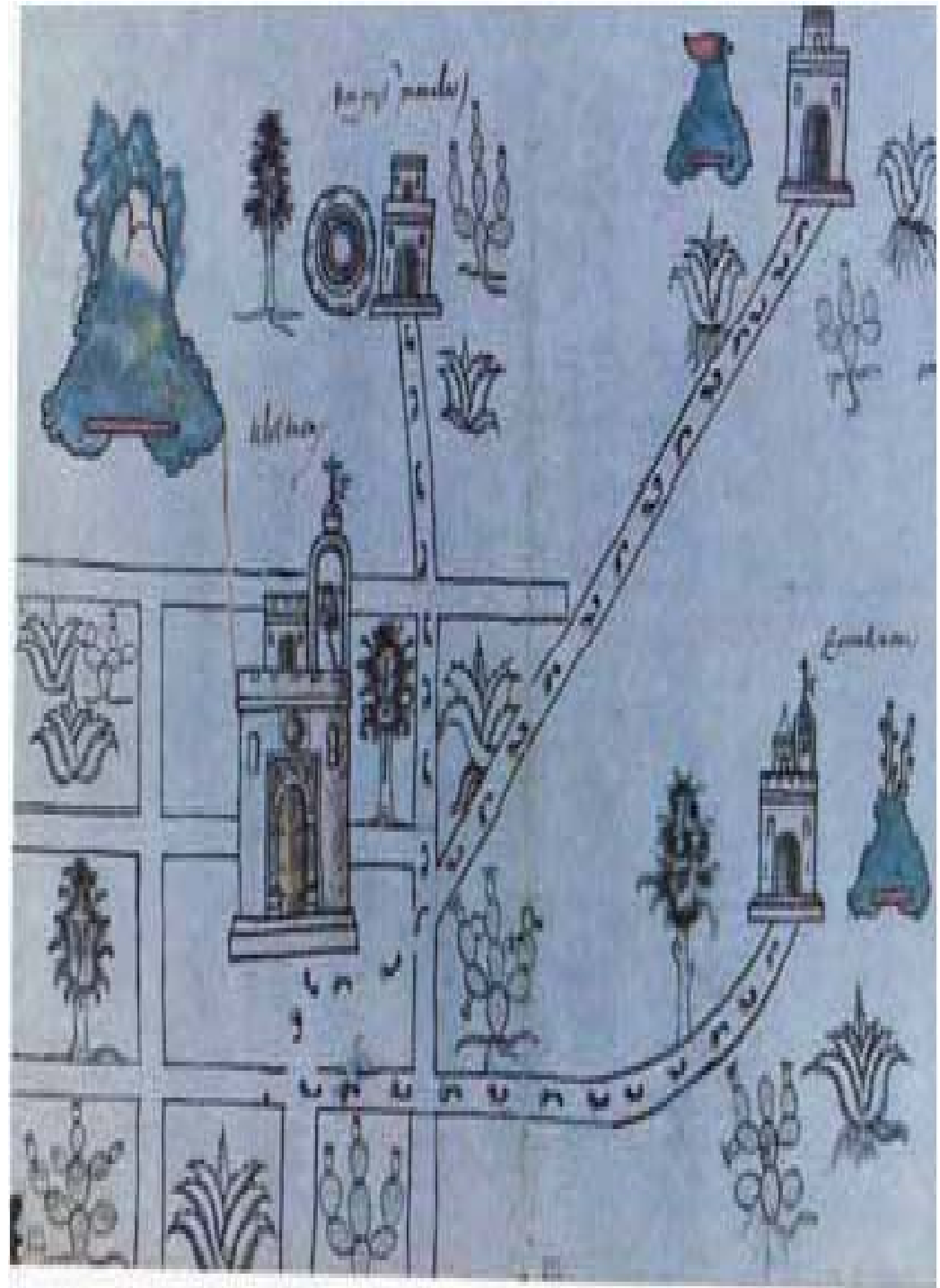
Indiánské prvky

Koloniální kodexy

- Indiánské písmo: piktografické a hieroglyfické
- Někteří mniši kodexy ničili - „las cosas del demonio“/ jiní se snažili tuto tradici zachovat (B. Sahagún)
- *Tlacuilo*: mudrc → písař
- Kodexy 16.století:
 - zcela či částečně piktografické
 - v jejich produkci pokračovali i po příjezdu Š (I v praxi ještě dlouho používali své písmo)
 - produkt směsi 2K
- Evropské prvky:
 - papír či látka
 - forma E knih/svitků,
 - zp. reprezentace (realismus, perspektiva, počátky modelace a šerosvitu)
 - objevují se prvky nové: koně, budovy, nábytek, zbraně, oděvy, šperky, atp.
- Indiánské prvky:
 - Glyfy s významem ve šj či nahuatlu význam glyfu (např. vody, kamene, hor, slovo, oheň, znázornění chrámu a symbol *calli* pro označení domu)
 - Data aj. číselné údaje na I zp.
 - znázorňování cest pomocí stop či podkov
 - *Lienzo de Academia de Puebla, Lienzo de Jucutácato, Códice de Tlatelolco, Códice Florentino, Códice Durán, Códice Ramírez, introducción de la Justicia española en Tlaxcala, Relación de Michoacán,*
- Kodexy: geografické, administrativní, právní...
- Příklad (Š dělali *tasación* – soupis tributů):
 - *Códice Mendocino, Codice Osuna, Códice Kingsborough, Códice de Yanhuatlán,*

alv all... ay alyuaziles. encargandoles la d... xina policia
tratumy. d... na d... nales. P...
nahuatlato.

Cisorrey

El sacado de canchales

Monte de San Xurxo en
Santiago de media
Cugna

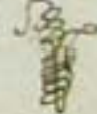
El monte de San Xurxo en
Santiago de media
Cugna

Caminos de San Xurxo

El monte de San Xurxo en
Santiago de media
Cugna

Caminos de San Xurxo

Santiago de media
Cugna

San Xurxo en
Santiago de media
Cugna

Santiago de media
Cugna

Santiago de media
Cugna

Santiago de media
Cugna

Santiago de media
Cugna

Místokrálovství Peru

- 1534 * Quito, F zakládají první školu v JA sloužící k výuce výtvarných umění a řemesel, vlámsští misionáři brá Pedro Gosseal a Jodoco Ricke (zedníci, tesaři, kováři, kameníci, malíři a hudebníci)
- **Quitská umělecká škola:** založil bratr Pedro Bedón (* 1556 Quito), lokální malířský styl vycházející z římské školy/malby

Př. Virgen de la Escalera. Freska. Klášter Santo Domingo, Quito.

Sochařství

- V sochařství se původní americké prvky a techniky projevují více než malířství.
 - Důraz na reliéfní dekor
- Koloniální sochařství je svobodnější a původnější, tj. více americké/v malířství důraz na objektivní zobrazování reality
 - Capillas posas
 - Atriální kříže
 - Ostění portálů

Př. *Virgen de Copacabana*, Don Francisco Titu Yupanqui.

Huejotzingo

Otevřená kaple v Tlalmanalcu, Klášter San Luis Obispo.

Arte Tequitqui

Př. Křtitelnice, Acatzingo.

Př. Socha psa. Tepeaca.

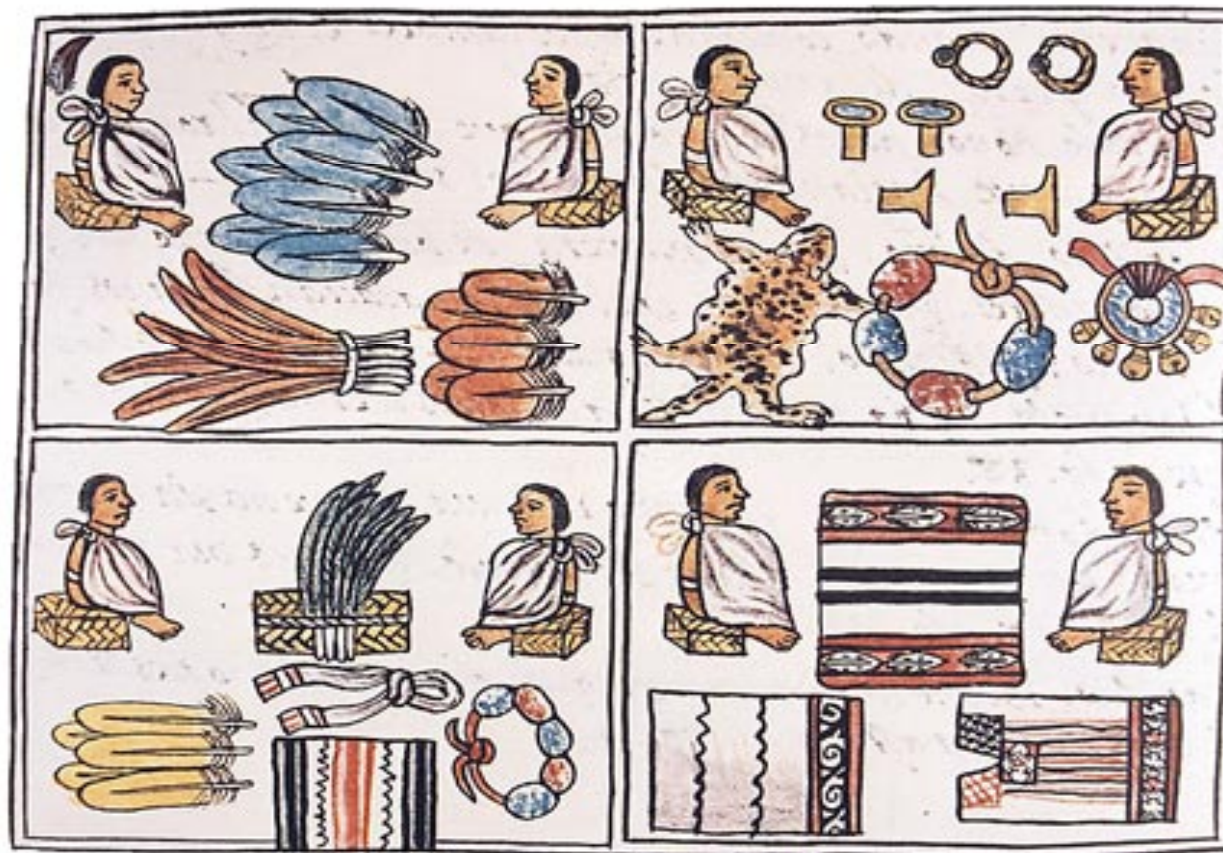

Př. Panna Marie, Acolman, Mexico.

Původní indiánské techniky

- Nedostatek evropských obrazů se zpočátku nahrazoval:
 - květinovými mozaikami
 - mozaiky z peří “**arte plumario**”
- *Amantécatl* : umělec pracující s peřím
- *Pétatl* – podkladová rohož
- Technika: 2 zp. Práce:
 1. lepit peří na podkladovou vrstvu z bavlny (př. Códice Florentino)
 2. za pomoci nití a provázků – na čelenky
- Postupem doby upadalo až postupně vymizelo.

- Bernardino de Shagún: „Solían hacer muchas cosas de pluma, como animales y aves y hombres, copas y mantas para se cubrir, y vestimientos para los sacerdotes y coronas o mitras, rodelas y moscadores y otras mil maneras de cosas que se les antojaban. Estas plumas eran verdes, coloradas o rubias, moradas, encarnadas, amarillas, azules o presadas, negras y blancas y de todas las demás colores...“.

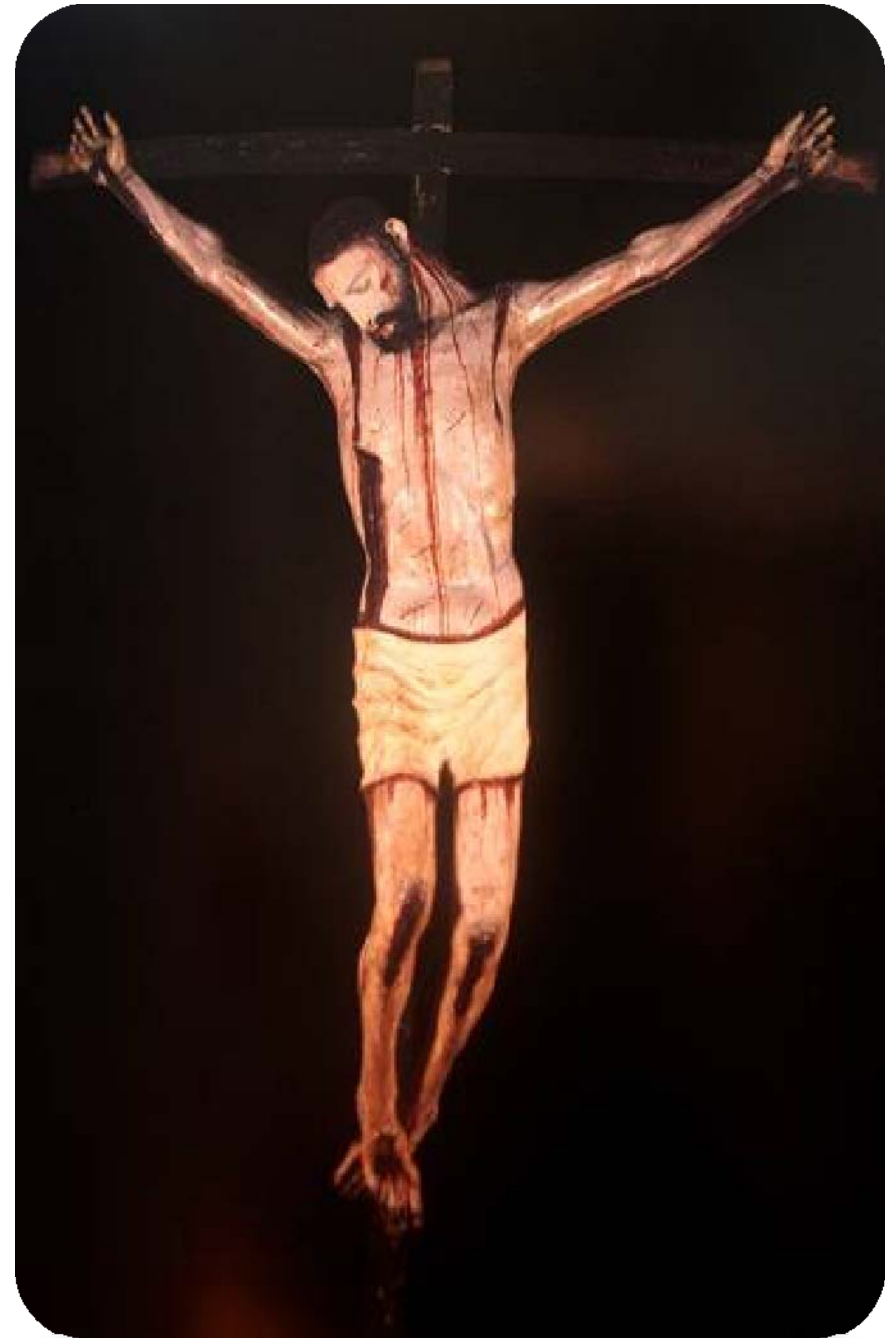
Př. *Salvator Mundi*. Mozaika z Peří. 16. století.

Př. Biskupská mitra. Anonym. 16. století. Mozaika z peří. 43 x 30 cm. Milán.

***Tatzingueni* - plastiky z kukuřice**

- Předkolumbovská Indiánská technika charakteristická pro Peru a Mexiko spočívající ve výrobě soch pomocí modelace z hmoty z kukuřice a rostlinných vláken (např. orchidejí).
- Takto vyrobené sochy jsou velmi lehké – procesí atp.
- Příklady:
 - Cristo de la Sangre, Lucena, Córdoba
 - Cristo de Gracia, el *Esparraguero*, Lucena, Córdoba
 - Cristo de Telde, Gran Canaria

Guatemalské sochařství

- Od počátku 16. stol. vyvážené ve velkém množství do celé A, zjm. do M
- Forma i provedení evropské, křesťanské/mayská tradice
- Řada autorů těchto soch se proslavila a jsou dodnes známí:
 - Juan de Aguirre (poslední 1/3 16. století)
 - Quirio Cataño

Př. Quirio Cataño. Černý Ježíš Kristus, 1595. Basílica v Esquipulas, Chiquimula, Guatemala.

Bibliografie

- Arellano Hernández, Alfonso La casa del deán : un ejemplo de pintura mural del siglo XVI en Puebla / México : UNAM, Dirección General de Publicaciones,
- Castelló Yturbide, Teresa El arte plumaria en México / México : Grupo Financiero Banamex-Accival : Fomento Cultural Banamex, 1993.
- María del Consuelo Maquívar, *La escultura religiosa en la Nueva España*, México, D.F. : CONACULTA, Dirección General de Publicaciones, 2001. ISBN 970-18-5616-3.
- MARTI COTARELO, MONICA OBRAS NOTABLES DEL MUSEO NACIONAL DEL VIRREINATO / MEXICO : CONSEJO NACIONAL PARA LA CULTURA Y LAS ARTES, DIRECCION GENERAL DE PUBLICACIONES, 2003.
- Nueva España. In : México en el mundo de las colecciones de arte. Vol. 3. México : Secretaría de Relaciones Exteriores : UNAM : CONACULTA, c1994.
- Sartor, Mario Arquitectura y urbanismo en Nueva España : Siglo XVI / México : Azabache, 1992.
- Toussaint, Manuel. *Pintura colonial en México*. México: UNAM, Instituto de Investigaciones estéticas, 1965.
 - Paseos coloniales /. México : UNAM, Instituto de Investigaciones Estéticas, 1962.
 - La catedral y las iglesias de Puebla. México : Porrúa, 1954.
- Vargasligo, Elisa (ed.). *Imágenes de los naturales en el Arte de la Nueva España*. Siglos XVI al XVIII. México, D.F.: Fomento Cultural BANAMEX, . ISBN 968-5234-50-7.